

Asia: VN/27275/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi vesihuollon tietojärjestelmästä ja tiedottamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Vesilaitosyhdistys kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto

3 § Pyytämättä toimitettavat tiedot

Kansallisessa juomavesidirektiivin toimeenpanossa direktiivin sanamuotojen mukaisen tiettyjen tietojen pyytämättä saamisen on tulkittu tarkoittavan vesihuoltolakiin esitetyn mukaisesti tietojen lähettämistä asiakkaalle laskun yhteydessä tai muutoin helposti saatavissa olevassa muodossa. Eurooppalaisten vesihuoltolaitosten kansallisten toimialajärjestöjen kattojärjestön EurEaun kokouksessa 13.10.2022 pidetyssä työpajassa järjestetyssä kyselyssä muiden maiden vesilaitosedustajat raportoivat poikkeuksetta, että vaatimus tietojen pyytämättä saamisesta tulkitaan muissa maissa täytetyksi, kun tiedot ovat verkossa saatavilla. Tämä lähestymistapa ja tulkinta olisi syytä hyväksyä Suomessakin, jolloin sosiaali- ja terveysministeriön asetukseen talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista ehdotettu 22 § Tiedottaminen tietoverkossa kattaisi tämän asetuksen tietovaatimukset talousveden laadusta ja hinnasta yhdenmukaisesti kaikkien talousvettä toimittavien laitosten asiakkaille ja muille vedenkäyttäjille vesi.fi sivun kautta. Tämä toteutustapa täyttää erinomaisesti direktiivin tavoitteen lisätä tiedottamista ja vedenkäyttäjien tietoisuutta talousvedestä. Vedenkulutustietojen osalta tiedottamisvaatimus täyttyy jo nykyisin laskutuksen tai vesihuoltolaitosten asiakasportaalien yhteydessä.

Mikäli vesilaitokset veloitetaan toimittamaan tämän asetuksen 3 §:ssä listatut tiedot asiakkaalle lähettämällä, tulkinta on mielestämme direktiiviä tiukempi. Tästä aiheutuu laitoksille merkittävä lisätyö ja kustannus tietojen kokoamiseksi vesihuoltolaitoksen eri tietojärjestelmistä ja saattamiseksi lähetettävään muotoon. Muutoksia ja rajapintojen rakentamista voidaan vaatia useisiin järjestelmiin

ja tämä työ voi viedä vuosia. Mikäli tietojen lähettäminen vaaditaan, on tarkoituksenmukaista pitää nämä tiedot hyvin tiiviinä, sillä tiedot löytyvät vedenlaadun ja hintojen osalta kattavasti vesi.fi sivustolta. Kustannus- ja ympäristövaikutusten kannalta on tärkeää suosia sähköisiä kanavia ja mahdollistaa kunkin laitoksen toimintatapoihin, tietovaatimuksiin ja asiakkaiden mieltymyksiin soveltuvat tiedon lähettämisen tavat. Näitä voivat olla tekstiviestilinkit sähköiseen lisätietoon, asiakasportaalit, paperi- tai sähköisen laskun yhteydessä tai asiakaslehdessä. Vaatimusten täyttämiseen on annettava riittävä siirtymäaika, jotta hallitut muutokset tietojärjestelmiin ja tarkentuvien viestintäkanavien käyttöönotto on mahdollista.

Esitämme seuraavat huomiot liitteen 2 tietoihin:

Vesijohtoverkoston liittynyt vakituisten asukkaiden määrä (31.12. tilanteen mukaan) (as)

On hyvä huomata, että laitoksilla ei ole tästä tarkkaa tietoa.

Jätevedenpuhdistamolle tuleva jätevesimäärä (m³/vuosi)

Tarkoitetaanko VEETI:in nyt raportoitavaa kokonaisjätevesimäärää sisältäen muualta johdetut jätevedet eli omana kohtanaan olevan "Muilta asiakkailta vastaanotettu jätevesimäärä"?

Laskutettu jätevesimäärä (m³/vuosi)

Tarkoitetaanko VEETI:in nyt raportoitavaa "Oman alueen laskutettu jätevesimäärä m³/a"?

Esitämme liitteen 3 tietoihin seuraavat huomiot:

Tiedot vesihuoltolaitoksen saamista kuluttajien valituksista (kpl/vuosi)

Tämä on samaan aikaan lausunnolla olevassa sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista esitetty kaiken kokoisille vesilaitoksille itse verkkosivuilla ilmoitettavaksi. Kannatamme tiedon keräämistä VEETI:in direktiivin mukaisesti esitetyn kokoluokan ylittäviltä laitoksilta ja raportointia keskitetysti vesi.fi:ssä laitosten omien verkkosivujen sijaan. Ehdotamme käytettävän termin valitus sijaan reklamaatiota.

Liitteessä 3 ehdotettu energiatietojen jaottelu "Biokaasun tuotto (m³/vuosi), Energian tuotto (biokaasu) (MWh/vuosi), Oma käyttö (biokaasu) (MWh/vuosi), Sähkön käyttö toiminnoittain (MWh/vuosi), Lämmön käyttö toiminnoittain (MWh/vuosi)" ei kata vesihuoltolaitoksen ostettua, itse tuotettua ja myytyä energiaa kokonaisuudessaan.

Energian käyttöä ja tuottoa koskevien tietojen osalta ehdotamme esitettyjen sijaan kerättävän seuraavat tiedot:

Kokonaisenergian käyttö toiminnoittain, joka koostuu:

- ostettu energia (MWh/vuosi)
- itse tuotettu energia (MWh/vuosi)

Kokonaisenergian myynti toiminnoittain, joka koostuu:

- itse tuotettu energia (MWh/vuosi)

Mikäli tarpeen, voidaan näistä erikseen kysyä (mikäli se tarvitaan johonkin raportointiin) sähkö (MWh/vuosi), biokaasu (MWh/vuosi), lämpö (MWh/vuosi).

Liikanen Riina
Suomen Vesilaitosyhdistys ry